

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
P. O. 1. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Kallódó művészek kallódó művészet

A sváb művészek munkaközössége megalakult és ebben a közösségben sváb írók, költők, zeneszerzők, képzőművészek, irodalom- és műpártoló, műértő néptársak egyaránt foglalnak helyet, hogy a népi felépítő munka szellemében a legszélesebb kulturtevékenységet fejtsék ki úgy falvakban mint városokban egyaránt. A legszélesebb szellemi összefoglalást jelenti tehát ez az erőteljes megmozdulás, amely egyformán fogja ápolni a német szót, a német poézis, a német zene, a német művészet minden szépségeit, mindenütt a Bánságban, ahol németek vannak. Ideális megoldás ez abból a szempontból, hogy végre az egész népi közösség minden alkotóját megismerje, akik végeredményben azért dolgoznak, hogy nemzeti visszhangra legyen az, ami az ő lelkiükből, érzelmi vagy gondolatvilágukból kitamad. Azonban nemcsak eszményi hasznot, megoldást hoz ez az összetételköltség a művészi munkaközösség működése nyomán, hanem egyúttal a megélhetés szempontjából is egészen új helyzetet teremt azok számára, akik a legkritikább adottsággal, a művészi tehetséggel és képességekkel szolgálják népi kultúráját. Ily módon a svábságnak módjában lesz majd minden tehetséges fiát számon tartani, már pedig akit számon tartanak, az nem pusztulhat, nem kallódhatik el, ami sajnos a mai nehéz időkben éppen a műalkotói pályán ugyyszólván napirenden van. Így nemcsak a mai akad majd olyan tehetséges sváb író, költő, zeneszerző vagy képzőművész, aki arra kényszerülne, hogy lemondjon hivatásáról vagy kezébe vegye a vándorbotot, — mert a tudására épp oly szükség lesz, mint a ruhára, az itálra vagy kenyérré. Az egyetemese elsőrendű népi szükségletek kielégítésére fogják besorozni az ő munkásságuk természetét is mint olyat, amit egy öntudatos és fejlődő nép nem nélkülözhet. Tanulságos, sőt egyenesen követelesre méltó a sváb példa, — azért idézzük e helyen. Nekünk magyaroknak is tulajdonképpen vezérgondolatunk közé kellene sorozni azt a gondot, hogy ne hagyjuk elpusztulni kulturánk cselekvő hordozóit és velük együtt eltemetni a kultúra folytonosságát is, amely csak úgy maradhat életben, ha nem elmúlt idők muzeumi emléke, hanem továbbdolgozó nemzedék alkotásainak élő valósága. Nekünk is teremtenünk kell egy ilyen művészi kulturális munkaközösséget, nekünk is számon kell tartanunk azokat, akik a magyar géniusz jegyében dolgoznak, hogy a legkisebb magyar faluban is mindenki tudja: — ezek a mi íróink, zeneszerzőink, esszé- vagy véső-forgatóink. Annál is inkább szükség van erre, mert kevés annyira kallódó, pusztuló tehetség-sors van, mint a magyar alkotóké itt nálunk a Bánságban. Legtöbbünk képzőművészeink elvándorolnak, íróink könyvére alig akad közönség, olyan zenei életünk nincsen, amelynek meg volna a magyar pregnanciája, így az fenyeget, hogy kulturailag otthontalanok leszünk miáltal más népek felépítik azokat az intézményeket, amelyek majd valóságos fellévéreivá lesznek az ő kulturájuknak. Az idők jeladása ez, hogy minden nép kiéli az ő népességét külön-külön. Tehát nekünk is meg kell alkotni hasonló, gyakkorlati, széles és mindenek fölött ilyen összehozó, segítő közönséget. Mert hiába akadnak egyesek, akik

igen szép nemzetközi műveltség fölött is rendelkeznek, éppen ma, kisebbségi magyarságunk válságos helyzetében, a műveltség fegyvere nem lehet keveseké, csak mindenké, az egész népé. Meg kell csinálnunk ne-

künk is a magyar művészi munkaközösséget már azért is, hogy azok a tehetségek, akik most jöttek és majd jönni fognak, otthonra leljenek, mert ha nem adunk módot számukra, hogy végre megtalálják utjukat a

Bánság nemzetkisebbségi magyarságához, akkor az a veszély fenyeget, hogy eljön az idő, amikor már nem lesz többé se bánsági magyar képzőművészet, se írás, sem egyéb szépséges megnyilvánulás. (—)

A londoni olasz nagykövet távozását követelik

Nemcsak Angliában, hanem egész Európában is feltűnést keltett E d e n angol külügyminiszternek az alsóházban mondott legutóbbi beszéde, amelyben tiltakozott az ellen, hogy az angolok dum-dum golyókat szállítottak volna Abessziniába. Angliában nagy elégtétel vették tudomásul a beszédet.

Parlamenti körökben követelik, hogy a kormány ne ejtse el ezt az ügyet, hanem vizsgálja meg pontosan azt a szerepet, amelyet ezzel kapcsolatosan Grandi londoni olasz nagykövet játszott.

Kétségtelen, hogy Grandi összeköttetésben áll a titokzatos Lopez ezredessel, aki okmányokat hamisított. Ezeket a hamis okmányokat Olaszország Anglia ellen akarta felhasználni. Hírlíki, hogy ebben az ügyben az angol alsóházban még több interpelláció várható.

Az angol kormány különben azzal a tervvel foglalkozik, hogy Londonba egy új olasz nagykövet és attasé kiküldését kéri. Hír szerint Mussolini ezt meg is fogja tenni.

Abessziniá legyőzése nagy elkeseredést teremtett Newyorknak Harlem nevű néger negyedében. A néger nagy csoportokban vonultak végig a Harlem utcáin, tiltakoztak Abessziniá

annektálása ellen és szidalmazták Olaszországot. A tüntetők ellen kivonult a rendőrség. A rendőrségnek azonban nem egykönnyen sikerült a zavargókat szétoszlatni.

A négerk kövekkel dobálták meg a rendőröket, akik közül három megsebesült.

A rendőrök erre sortűzetet adtak ki. Az egyik golyó keresztül furta egy tüntető négernek a vállát.

Az abessziniái kérdésbe beleszólt a csehszlovákiai szudaténemetek Zeit című lapja is. A lap felszólítja a csehszlovák kormányt, hogy haladéktalanul ismerje el Abessziniának az olaszok által való meghódítását.

Ezzel Csehszlovákia megszerzi magának Mussolini barátságát és Mussolini bizonyára meghátralja a csehszlovák kormányt ilyen elhatározását.

Jugoszláviában — mint a londoni Daily Telegraph írja — követelik az Olaszország elleni megtorló intézkedések megszüntetését. A jugoszlávai kereskedők értekezletet tartottak, amelyen arra való hivatkozással, hogy az olasz-abesszini háború véget ért, követelték a szankciók haladéktalan megszüntetését.

Olaszország egyik legjobb vezetője volt Jugoszláviának,

A kommunista aknamunka mellett Spanyolországot

Spanyolországban a helyzet egyre komolyabbá válik. Alcalá de Benarej városban az első és második lovasezred egész tisztikarát letartóztatták, mindkét ezred parancsnokait pedig elhelyezték. A szigorú intézkedés oka az, hogy a tisztiek szembehelyezkedtek a kormány több rendelkezésével, azonkívül nyíltan adtak kifejezést elégedetlenségüknek, amiért a kormány nem adott több társuknak elégtételt, akiket balradikális elemek az utcán bántalmaztak. A tisztiek között nagy elkeseredést keltett, amiért a kormány nem védelmezte meg őket.

Spanyol szakszervezeteként politikai okokból huszezer bányamunkás beszüntette a munkát. A bányászok azt követelték, hogy a munkaadók bocsássák el azokat a bányászokat, akik nem tagjai a

népi arcvonalnak. Miután a bányáigazgatóság ezt a követelést elutasította, a huszezer bányász a föld alatt azonnal sztrájkba lépett és kimondta, hogy mindaddig nem száll föl, amíg a követeléseket nem teljesítik.

A spanyol földön a politikai zavargásokon kívül a természeti elemek is erősen sujtják a népet. Egyes vidékeken óriási méretű árvíz lépett fel, amely egyre növekszik. Saragossa tartományban a folyók kilétek medükből. Sok községben az utcák patakhoz hasonlítanak. A forgalom számos helyen az országutakon szűnhet. Egyes helyeken a vasut sem közlekedik. Plassenica városban kilencven ház került víz alá. Spanyolországban több mint negyven éve nem volt olyan nagy árvíz, mint mostan.

amelyre a jugoszláv termelőknek haladéktalanul szüksége van. Felpanaszolták azt is, hogy a megtorló intézkedések alkalmazása következtében beállott óriási veszteségekért semmiféle kárpótlást nem kapnak.

Londonban tegnap Sir Simon Scott, a kereskedelem védelmére alakult szövetség elnöke, nagy beszédet mondott a kereskedelem bajairól és kívánságairól. Ebben a beszédben állást foglalt az Olaszország elleni megtorló intézkedések haladéktalan megszüntetése mellett.

Rámutatott arra, hogy ezek a megtorló rendszabályok az angol kereskedelemnek mérhetetlen károkat okoztak, Anglia elvesztette Olaszországban exportcikkeinek jelentős piacát.

Ugyanakkor kénytelen volt lemondani az angol kereskedelem számos olesó olasz árurol, amelyet máshol drágábban és gyengébb minőségben tud csak megszerezni. Genfi szereplésünkkel — mondotta Sir Simon Scott — megszereztük magunknak azt, hogy Olaszország gyűlölettel tekint Anglia felé. A közgyűlés elfogadta a javaslatot, amely szerint haladéktalanul mozgalmat indít a szankciók megszüntetése érdekében.

Holnap nyolcvan nagy angol cég tanácskozik ebben a kérdésben. Memorandumot fognak szerkeszteni és abban a kormánytól követelik a szankciók eltörlését.

Az Excelsior című párisi lap jelentése szerint Anglia és Franciaország között legközelebb tanácskozások indulnak meg az abesszini kérdésben. Franciaország azonban előbb érintkezésbe lép Olaszországgal, amellyel bizonyos középeurópai kérdésekre vonatkozólag megegyezésre kíván jutni.

A francia kormány ígéretet vár Olaszországtól arra vonatkozólag, hogy a rajnai kérdésben és Ausztria függetlenségének kérdésében egyöntetűen jár el Franciaországgal és Angliával.

A helyt erre vonatkozólag a francia kormány az olasz kormánnyal megegyezik, azonnal megkezdődnek a tárgyalások Franciaország és Anglia között az abesszini kérdésben való egyöntetűség ügyében.

Zseni vagy szélhámos volt a gyufakirály?

Még egyszer felgöngyölítik a Kreuger-ügyet és harc indult meg az öngyilkos gyufakirály rehabilitálásáért

Ivar Kreuger! Öt esztendővel ezelőtt még mind az öt világrész visszhangzott az ő nevével. Minden idők egyik legnagyobb finánczsenijének tartották. Nemcsak nemzeti hőrozsza volt a svédeknek, hanem az egész világ számára megtestesítője a kapitalista zsenialitásnak. Elkövetkezett azonban a nap, amikor a kártyavár összeomlott és a pénzügyi zseni úgy állt a világ színe előtt, mint egy leplezett szélhámos.

Kezet emelt önmagára és az összeomlásból a halálba menekült.

Négy év mult el azóta és a Kreuger-ügy ma már egészen más megvilágításba került, mint a svéd gyufakrózus öngyilkosságát követő napokban. Még nem dőlt el a kérdés, bűnös vagy ártatlan volt-e Kreuger, de nap mint nap tért hódít az a fölismerés, hogy a gyufakirály sokkal kevésbé volt bűnös, mint azok, akik megbuktatták.

Emléke ma is elevenen él Svédországban. Minduntalan fantasztikus hírek bukkannak fel arról, hogy

Ivar Kreuger tulajdonképpen nem is halt meg, hanem a világtól félrehúzódva a föld valamelyik eldugott zugában él és várja, hogy ártatlansága ki derüljön.

A legkülönösebb az, hogy ezt a mendemondát nemcsak a nép hiszi el, hanem számos tekintélyes és befolyásos személyisége a svéd kereskedelmi és ipari életnek.

Van annak konkrét oka is, hogy miért foglalkoztatja a svéd közvéleményt még ma is Ivar Kreuger személye.

Fivére, Thorsten Kreuger mérnök rendületlenül folytatja a küzdelmet az öngyilkos gyufakirály rehabilitálásáért.

És nemcsak ez az emyedetlen küzdelem ébreszt szimpátiákat a Kreuger család iránt, hanem a pusztá tények is. A Kreuger-vagyon és vállalatok ügyeinek rendezésénél meglepetés meglepetés után éri a közvéleményt. Az összeomlás után azt hitték, hogy a Kreuger-papírok értéktelen makulaturák, lassan azonban kitiint, hogy

a hitelezők legalább 50 százalékos kvótára számíthatnak.

Ma már sokan hiszik, hogy amikor Kreuger Párisban golyót röpít agyába, mert nem tudott hitelt szerezni, még semmiesetre sem volt fizetésképtelen, hanem nagyon is aktív.

Ivar Kreuger, a pénzügyi zseni — mondják — előre látta a konjunktúra javulását, de senki sem akarta ezt elhinni neki. És ez volt a veszte. Ma már sok mindent világosan látnak nemcsak barátai, hanem egykori ellenfelei is. Elismerik, hogy Kreugernek sok mindenben igaza volt. Bankja, amelyet a legsúlyosabb válságba sodort Kreuger öngyilkossága és bukása, annak idején 750 millió svéd korona állami segítséget kapott, amelynek nagyrésztét már visszafizette és

csak 80 millió tartozása maradt. A Kreuger-részvények

árfolyama emelkedőben van, ismét osztalékot fizetnek.

Az egykori Kreuger-koncern ipari és kereskedelmi vállalatai virágzásnak indultak. Thorsten Kreuger, az öngyilkos gyufakirály fivére, aki mellékesen ma már ismét Stockholm egyik leggazdagabb embere, életcéljának tűzte ki, hogy fivérének emlékét tisztára mossa. Nincs könnyű dolga. Sikertült már bebizonyítani, hogy azokat az olasz érték-papírokat, amelyek hamisításáról annak idején olyan sokat irtak a lapok, Kreuger nem hamisította, hanem törvényes fólhatalmazással nyomatta.

Sikerült bebizonyítani azt is, hogy azoknak a pénzügyi műveleteknek nagy része, amelyeket törvénybe ütközőknek tartottak, tulajdonképpen minden kriminalitástól mentes volt.

Egész Svédország nagy figyelemmel

Elfogták az utóbbi napok sorozatos lakásfoszlogatásainak két tettesét, harmadik társukat még keresik

Az utóbbi napokban sűrűn előforduló lakásfoszlogatások száma újabb esettel növekedett. A ravasz és körmönfont tettesek ezuttal Risztics György dr. helybeli ügyvéd II. kerületi Vulcan-utca 20. szám alatti lakását szemelték ki. Délután két fiatalember jelent meg a villaszéri házban és közölte a cseléddel, hogy őket az ügyvéd küldte bizonyos kárpitosmunka elvégzésére. Azután beléptek a szobába, amelyben egy kerevet volt és azt kezdték vizsgálgatni. Ugyanakkor megkérték a cselédeleányt, hogy hozzon nekik egy kalapácsot és egy harapófogót. Amikor egyedül maradtak a szobában, villámgyorsan zsákmány után néztek és egy pénztárcát találtak, amelyben ötezer lei volt.

Városunkba helyezik át a színódus döntése alapján a caransebesi román püspökséget

Evek előtt felfigyelt a Timisoarai létesítendő görög keleti román püspökség terve. Erre a célra úgy a város, mint a vármegye a maga költségvetésébe évi hozzájárulást vett fel, ezenkívül városunkban már megkezdődött az impozáns román székesegyház építése. Mindamellett azonban kérdéses volt, hogy a timisoarai ortodox püspökség milyen módon válósul meg. Közbenjárások történtek olyan értelemben, hogy a parlament egy szakaszos törvénnyel mondja ki a timisoarai püspökség felállítását és etekintetben a kormány részéről már ígéret is történt. Erre azonban most már nem lesz szükség, mivel a timisoarai görög keleti román püspökség megvalósul a püspökségek számának szaporítása nélkül. A caransebesi püspökség színódusa ugyanis a püspökségnek Timisoarára való át-

kiséri Thorsten Kreuger lankadatlan harcát fivére igazának bebizonyításáért. A legkiválóbb svéd jogászok egész sora vesz részt ebben a harcban Thorsten Kreuger oldala mellett. Foglalkoztatták már a svéd parlamentet is, egy ízben a királyhoz fordultak, a közvéleményt pedig a sajtó útján és broszúrák sorozatával igyekeznek tájékoztatni. A könyvpiac legutóbbi nagy szenzációja Thorsten Kreuger most megjelent könyve, amelynek címe:

„Ártatlan vagyok”.

Ez a könyv a legnagyobb feltűnést keltette a svéd közvéleményben és most már általános a nézet, hogy rövidesen perújítás lesz a Kreuger-ügyben és a svéd legfelső bíróság előtt fölgöngyölítik Ivar Kreuger tündöklésének és bukásának minden legapróbb mozzanatát. Talán csak ekkor fog eldőlni, hogy a svéd gyufakirály pénzügyi zseni volt-e, vagy pedig közönséges szélhámos.

le a caransebesi püspökségnek Timisoarára való áthelyezése mellett, tizenhatet ellen, míg öt szavazólap üresen maradt. Caransebesen a lakosság körében megdöbbenést keltett a színódus határozata. Elhatározták, hogy illetékes helyen közzétesítik a püspökségnek a városban való meghagyását.

A magyar szöveg mint tárgyalási akadály

Gera Máttyás nyugalmazott rendőrőrmester már hosszabb idő óta harcol hátralékos nyugdíja kiutalásáért. A központi revíziós bizottság ugyanis a város ellen megindított perből kifolyólag felémelte a nyugdíjat és elrendelte, hogy a különbözetet utalják ki. A város azonban csak 1934-től kezdve fizette ki ezt a különbözetet, míg Gera Máttyás 1920-tól kezdve követeli. Ebben az ügyben a helybeli revíziós bizottság már több tárgyalást tartott. Legutóbb kötelezte a várost, hogy terjessze a bizottság elé a városi nyugdíjazások szabályrendeletét. A most lefolyt tárgyaláson a város eleget is tett a felszólításnak, de a szabályrendelet egyrészt magyar nyelvű eredetiben terjesztette be. Ezt O c n a r i u Joan dr. városi ügyész kifogásolta és kijelentette, hogy nem hajlandó a magyar szöveg alapján tárgyalni. Kérélmé nyomán a revíziós bizottság elhalasztotta a tárgyalást és utasította a várost, hogy román nyelvű fordításban terjeszse a revíziós bizottság elé a szabályrendeletet.

Sváb művészek

munkaközössége előadja Petőfi rapszódiaját

A sváb művészek munkaközössége szombat, május 23-án este kilenc órakor Jimbólián a Gazdaotthon dísztermében nagyszabású estét rendez. Ez alkalommal bántási sváb írók és költők felolvasnak legújabb műveikből, a sváb zeneszerzők bemutatják dalaikat és zenekari műveiket, a sváb képzőművészek pedig kiállítást rendeznek képeikből és szobraikból. A sváb művészek munkaközössége, amelynek szép és gazdag programja van, ezzel a kulturstéllyel akar elindulni maga elé tűzött útjára. Hasonló estélyeket kívánnak rendezni azután sorra a Bántási különböző városaiban és falvaikban.

A gazdag műsor keretében Schmidt-Endres Annie cetadi sváb író nő erre az alkalomra írott elbeszéléssel szerepel. Az elbeszélés hőse Eisenkolb József, néhai lovrini igazgatótanító és zeneszerző, akinek három unokája és három dédunokája az ismert bántási Ferch-család sarja. Az unokák Ferch József dr., Ferch Vilmos és Ferch Frigyes, a dédunokák Ferch Rezső, Ferch Ferenc és Ferch András festőművészek. Valamennyien — unokák és dédunokák egyaránt — szerepelnek a szombati nagy kulturstélyen. Ferch Vilmos, aki egyébként fiatalon hunyt el Budapesten, megzenésítette Petőfi Sándornak Egy gondolat bánt engemet című rapszódiaját és ezzel a hatalmas szerzeményével megnyerte a hírneves Budai Dalárda kardal pályázatán az első díjat. Ez a férfikórus a háború előtt Lugojon a Willer József dr. vezénylete mellett a Dal- és Zeneegylet, valamint Timisoarai Gokler Antal országos főkapnag vezénylete mellett a Magyar Dalárda előadásában óriási sikert aratott. A sváb művészek munkaközössége az ősz folyamán Timisoarai rendezendő ünnepségen német szöveggel mutatja majd be Ferch Vilmos szerzeményét.

Modern, zománczott
jégszekerények
nikkelvezeték alkatrészekkel olcsón kaphatók
JUNGINGER FERENC
Timisoara II., Strada Timocului 1

2 üveg használata után ugy érzem magam, mintha újjászülettem volna

Naponta érkeznek hozzánk száz és ezer számra a szenvedők részéről hálalevelek, akik kötelességüknek és lelkiismereti kérdésnek érzik, hogy fekete-fehéren nyilatkozzanak a „Gastro D.” hatásáról.

Nincs módunkban ezeket a leveleket mind nyilvánosságnak átadni, azonban mégsem tudunk ellentánni annak, hogy hébe-korba ne közöljük azokat a leveleket, amelyek rövid, de őszinte tartalmukkal fényes bizonyítékai a „Gastro D.” kezelés kitünő eredményeinek.

Ma is elégtétellel reprodukálhatjuk a következő sorokat:

Köszönet. — Tek. Császár gyógyszerész ur! Súlyos gyomorégésben szenvedtem, éjjel nem bírtam aludni, képtelen voltam a zerepemet megtanulni, emésztési nehézségeim voltak. Most hála a csodás „Gastro D.”-nek, 2 üveg után úgy érzem magam, mintha újjászülettem volna. Isten áldását kérem Önökre. — I. Gregoriar, drámai színház, Str. Miron Costin 14. Bucuresti, Iahuarie 1936.

„Gastro D.” kapható a vezérképviselőnél: Császár E. gyógyszerész, Bucuresti, Calea Victoriei 124. Vidékre küldünk 130 lei utánvét mellett.

Felhasználták tulajdon apjukat

Makón Szabó József jómódu kisgazdát két fia kegyetlen módon meggyilkolta. A két fiu a kamra ajtaja fölé bevert kampóra hurkot készítet és mikor apjuk a kamrába ment, hogy szalonnát vágjon nekik, utána lopakodtak, a hurkot nyakába ejtették és apjukat egyesült erővel felhúzták a kampóra. Azután a csendőrségre siettek és bejelentették, hogy apjuk öngyilkos lett. A csendőrség hamarosan kiderítette, hogy nem öngyilkosság, hanem gyilkosság történt. A két fiut, akik közül az idősebbik 24, a fiatalabbik pedig 20 éves, letartóztatták. A gyilkos fiuk kihallgatásukkor azzal védekeztek, hogy apjuk kegyetlenül bánt velük és tulságosan kemény munkára kényszerítette őket. Szabó József mint őrmester végigküzdötte a háborút, egyetlen egyszer sem sebesült meg és számos kitüntetést kapott. Makón igen népszerű ember volt.

Házasságszédelgő legény elelveszélyes lenyegetése

Oprean Dumitru gazda, aki a Severin-megyei Obreja községben lakik, a lugoji csendőrségen feljelentést tett Dumbrava Toma legény ellen, akit házasságszédelgésével vádolt meg. Oprean Dumitru elmondotta, hogy két hónap előtt megjelent a házában Dumbrava Toma és megkérte a leánya kezét. A gazda beleegyezett a házasságba és a hozományra előlegképpen tízezer leu a legénynek, akinek ugylátszik csak a pénz kellett, mert néhány nap múlva már üzenetet küldött, hogy nem hajlandó elvenni a gazda leányát. Ugyanakkor azt is üzenté, hogy a tízezer leit rövidesen visszafizeti. A gazda várt néhány hétig, majd falszólította Tomát, hogy adja vissza a pénzt, amire az válaszképpen revolverrel fenyegetőzött. Legutóbb pedig a gazda házában egy levelet talált, amelyben figyelmeztetik, hogyha továbbra is követeli a legénytől a tízezer leit akkor házát a levegőbe robbantják. A legény figyelmeztetésre nem reagált, így a legény Oprean türelme és megtette a feljelentést. A nyomozás megindult.

Fegyverezték az őrmestert. Az elmúlt év novemberében a Sibiu környékén levő egyik községben egy csendőr, aki előzőleg mélyen a pohár aljára nézett, számos száz gazdát hántalmazott és többeket közülük még a bajonettjével meg is sebesített. A gazdák végül kénytelenek voltak a csendőrt önvédelemből lefegyverezni. Ezért tizenkét száz gazdát őrizetbe vettek, de a törvényszék vádnácsa elrendelte a szabadlábra helyezését. A sibiui törvényszék most tartotta meg az ügyben a főtárgyalást és a tizenegy vádlottat felmentett, míg Spack András gazdát, aki a csendőrségen megütötte a csendőrt, három lei pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős. A lázadás vádja így összeomlott, mert a törvényszék megállapította, hogy a gazdák önvédelemből cselekedtek.

Mindenkin segít es ön semmit sem tud róla?

Lotion Faciale Scherk

Tehát éppítt az ideje, hogy megismerje a Scherk arcvizet! Akkor az Ön arcüre is rövidesen megjavul, teljesen tiszta lesz és olyan puha, mint a selyem. Probálja ki azonnal! Üregek a Lei 62103164300475

SCHEK ALBUJA

Fegyveres katonaság felvonulásával akarják Jeruzsálem nagyobb városaiban az arab lakosság zavargását megfőrni

Palesztinában a hatóságok erélyes intézkedései ellenére sem szűnnek meg a zavargások, sőt azok növekedéséről kell beszámolnunk. A tegnapi zavargások során a jeruzsálemi abesszin konzulátus közelében agyonlőtték Reitingert Károly osztrák katolikus turistát.

Az arabok lehetővé tették a merénylő elmenekülését. Az áldozat temetésén újabb kilengések történtek. Körülbelül

ezer arab behatolt a katolikus temetőbe és a sírásoktól elragadta a holttestet tartalmazó koporsót.

A rendőrség azonban idejében beavatkozott és a temetés rendőri oltalom mellett végbemehetett.

Tegnap reggel Jeruzsálem város zsidó polgármesterének fiát agyonlőtték. Ezzel Jeruzsálemben a legutóbbi napokban elkövetett politikai gyilkosságok száma ötre emelkedett. A Jeru-

zsálem és Haifa között a vasutvonalat erős katonaság őrzi.

A Jaffa felé vezető útvonalon ugyancsak a katonaság biztosítja a közlekedést. Tel Avivban sok arabot letartóztattak.

Egy arab nacionalista lapot betiltották, mert az a hatóság ellen izgatott. A kormány szigorú rendelettel eltiltotta a török és egyéb fegyverek árusítását. A tüntetések miatt letartóztatott egyének fölött gyorsított eljárás alapján fognak itélkezni. A városban a legtöbb üzlet zárva van. Ugy Jeruzsálemben, mint pedig a nagyobb városokban drótszövények állanak az utcákon, amelyek mögött katonaság helyezkedik el.

Az arabok között elkeseredést váltott ki a kormány az a rendelet, amellyel a zsidók bevándorlását újból szabályozza.

Az arabok követelték, hogy vagy teljesen szüntessék meg a zsidók bevándorlását, vagy pedig lényegesen csökkentés azt. Az új rendelet nagy csalódást okozott, mivel az a zsidó bevándorlás arányszámát felemeli.

Ismeretes, hogy az arabok megtagadták az adófizetést. Emiatt a hatóság 163 gazdag arab ellen kényszerárverést rendelt el. Két arabot, akiket rajta érték, mikor az adófizetés megtagadására buzdító röpiratokat osztogattak, egyenkint huszonöt angol font pénzbüntetésre ítélték.

Az arabok az utóbbi időben egyre sürűbben gyűjtik fel a középületeket, az utcákon pedig bombákat dobálnak és lövöldöznek. Erre való tekintettel a zsidó szövetség elhatározta, hogy átmenetileg az összes zsidó iskolákat bezárja.

A kormány rendeletére Jeruzsálemben, a nagyobb városokban és falvakban a katonaság fegyveres felvonulásokat rendez. Ezzel meg akarják ijeszteni az arab lakosságot. Remélik, hogy ezzel elejét veszik a további tüntetéseknek. Sok helyen a felvonuló katonaság páncélos kocsikat is visz magával.

A középeurópai államok problémája sürgős megoldásra vár — mondja a francia diplomata

De Vienne, volt budapesti francia követ, Párisban Magyarország és a kisántant viszonya címen könyvet adott ki. Könyvében azt fejtegeti, hogy a középeurópai probléma sürgős megoldására van szükség. Az ellentétek nem olyan nagyok, hogy azokat ne lehetne áthidalni. A középeurópai államok gazdasági és politikai téren egymásra vannak utalva. Sajnos azonban egyelőre csak civódnak egymással és ezzel mások malmára hajtják a vizet. Nem veszik észre, hogy abban az esetben, ha ezt így folytatják, ak-

kor az északkeletről és északnyugatról érkezők komoly veszedelem jelentenek számukra. Hosszasan foglalkozik a könyv Franciaország és a kisántant kapcsolataival is. Megállapítja, hogy a kisántant államok kebelében a Magyarországot érintő kérdésekben egyetértés van, viszont Ausztriát illetően nincsenek mindenben teljesen egy véleményen. De Vienne nézete szerint Magyarország és a Habsburgok kérdése egy kis jóakarattal Európa felfordulása nélkül is megoldható.

Lupu királyi kihallgatása után a nemzeti parasztpárt iellokozott erővel iolytatja kormánybuktató akcióját

Néhány napos csend után a belpolitikai élet ismét megélénkült. A politikai köröket különösen Lupu dr., a nemzeti parasztpárt vezérének királyi kihallgatása foglalkoztatta. Az uralkodó ugyan is hosszabb kihallgatáson fogadta Lupu-t, aki a belpolitikai helyzetről számolt be a királynak. A kihallgatásról Lupu nem nyilatkozott, de nemzeti parasztpárti körökben megelégedést keltett annak lefolyása. Az audiencia után Lupu felkereste Mihaila chet, akivel hosszabb ideig tanácskozott. A tanácskozásba később bevonták Maniut, Ghel-

megeanut és Petre Andreit is. Maniu Iuliu azután szűkebb barátai körével tartott megbeszélést és tegnap Clujra utazott, ahol folytatni fogja hűveivel a tanácskozásokat. A nemzeti parasztpárt állandó választmánya tegnap délelőtt a fővárosban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a párt kormánybuktató tevékenységét erősítik és a már kijelölt gyűléseken kívül újabb népgyűléseket rendeznek. Végül kimondták azt is, hogy a május 31-re kitűzött országos nagygyűlést a fővárosban minden körülmények között megtartják.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300 egész évre 600 lei.
Működésüknek, közhataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—49

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

M. A. Dan legújabb könyve:

Ada-Kaleh

A Bánság egyik legszebb és egyben leg-
regényesebb kiránduló helye: Ada-Kaleh
szigete. Ott fekszik Orsova alatt a Duna köz-
pén kereszte, mintha el akarná rekesz-
teni a hatalmas folyó hullámainak szabad
hőmpölygését. Ha csolnakon a szigetre ha-
józunk és lábunkat Ada-Kaleh szigetére
tesszük, egyszerre más világban találjuk
magunkat. Mintha az ezeregyéjszaka me-
séinek emberei közé és a mesék környeze-
téből kerültünk volna. A Duna román part-
ján jobbról Orsova, balról Veruciorova még
a nyugati civilizációt képviseli és néhány
száz evezőcsapásnyira a folyam közepén ott
van a titokzatos Kelet, amely alatt mi nyu-
gatiak a török világot értjük. Kifelé ablak-
talan török kázkók sora között járunk, az
utcaikon fezes és turbános törökök járnak,
az öregek nagy lobogó szakállal, a fiatalok
bajusszal, de valamennyien sötétbarna arca-
l és tüzes szemmel. Férfiakat látunk ha-
misítatlan kis török kávéházak előtt üldö-
gőn, cigarettáznak, feketéznek, főleg pedig
beszélgetnek. Asszonyt nem igen látni. Hiá-
ba szedte le Kemál pasa a nőkről a fered-
zsét, a legtöbb török nő Ada-Kaleh szigetén
még azt visel, ha kimegy az utcára, de leg-
többbször odahaza tartózkodik a lakásnak
a nők részére fenntartott részében.

Hálás dolog Ada-Kaleh szigetről könyvet
írni. Szerencsés gondolat volt M. A. Dan is-
mert írótl, hogy Ada-Kaleh multját és je-
lenét filmszerűen vetíti elénk most megje-
lent könyvében. Nem száraz utalást ad. A
költő és a hivatásos író szakavatott színes,
ragyogó nyelvezetén ismerteti meg az olva-
sót Ada-Kalehvel. Élvezetes olvasmány ez a
kis könyv. Az élenk, friss szöveget L. i u b a
Cornél festőművész öt eredeti illusztrációja
egészíti ki. A könyv tartalmához méltó a ki-
adása is, amiért a Tipografia Romaneasca
műintézetet illeti dicséret.

Kubán Endre.

LLOYD- kávéház

— Csepregy Imre dr. — pápai prelátus.
Glattfelder Gyula dr. szegedi
püspök huszonöt éves jubileuma alkalmából
egyházmegyéjének számos papja
kitüntetésben és előléptetésben részesült.
Ezek sorában van Csepregy Imre dr. népszerű
makói apátplébános is, aki pápai prelátusi
kinevezést kapott.

Szárazság fenyeget Besszarábiában. A
földművelésügyi miniszteriumba érkezett
jelentés szerint Besszarábia déli részén
a szárazság fenyegeti a termést. Már
erősen érezhető az eső hiánya és ha rövidesen
nem lesz azon a vidéken eső, akkor az éhínsé-
ges esztendő után igen gyenge termésre
lesz kilátás.

Sváb parasztasszony titokzatos halála az istállóban férje jelenlétében, aki gyilkosság gyanujába keveredett

A bánsági Neudorf község lakosságát
egy asszony rejtélyes halála foglalkoztatja.
Az elmúlt éjszaka megjelent a csendőrségen
Seeberger Jakab gazda és bejelentette, hogy a
felesége meghalt. Elmondotta, hogy este az
asszonyval együtt az istállóban virrasztott,
mert tehénük elítés előtt volt. Később
azután leheveredtek egy nagyobb halom
szalmára, ahol mindketten elaludtak.
Éjfél tájban arra ébredt, hogy felesége
keservesen jajgatva segítségért kiált.
Amikor segítségére sietett, borzalommal vette
észre, hogy egy vasvilla ága felesége
altestébe fúródott. Ijedtségében nem tudta
hamarjában, hogy mihez kezdjen és a szomszédok-
hoz szaladt segítségért. Mire visszatért,
felesége a nagy vérvesztés következtében
már eszméletlen volt és rövidesen

meghalt. Seeberger ama véleményének
adott kifejezést, hogy az asszony ál-
mában legurult a szalmáról és az ott fekvő
vasvillába esett.

A csendőrség megindította a nyomozást
és értesítette a helybeli ügyészséget is.
A csendőrség jelentése szerint gyanu
merült fel, hogy nem véletlen szerencsétlenség
történt, hanem az asszony bünténynek is
esetett áldozatul. Nem tartják ugyanis ki-
zártknak, hogy a vasvillát a gazda maga
szúrta az asszony altestébe. A házastársak
között köztudomás szerint sűrűn voltak
civódások és lehetséges, hogy a gazda ha-
ragjában nyúlt a vasvillához. Az ügyészség
elrendelte a holttest felboncolását és a
vizsgálatnak a helyszínén való lefolytatását.

— Aldozó csütörtök. Ma van a három
keresztjáró nap utolsója, holnap pedig
megül a kereszténység Aldozó csütörtököt,
Jézus menyemenetelének ünnepét.

Ezt a napot szentelik a világháboruban
elcsúszott hősök emlékének is azzal, hogy
kegyeletesen gyászünnepeket tartanak.
Holnap az egész országban általános
munkaszünet van. A gyárakban, üzemekben
és hivatalokban szünetel a munka, az
üzletek és bankok nem nyitnak ki, piac
nem lesz. Ezen a napon a nyomdák sem
dolgoznak és így lapok sem lesznek. A
Déli Hírlap holnap reggel megjelenik és
legközelebbi száma a munkaszünetre
való tekintettel szombaton reggel kerül
az olvasó elé.

— Előléptetések a megyei tisztviselői
karban. N i s t o r Dimitrie dr. vármegyei
prefektus javaslatára a belügyminiszter
Tieran Emil dr. vármegyei főjegyzőt,
Pentia Josifet, Teicu Cornel drt., Bobei
Aurel főszámvevőt és Spiridon Nicolae
másodosztályú aligazgatókká, Bajza Eng-
gelbert drt. első osztályú szolgálati fő-
nökké, Albu Aurel, Murgu Traian és
Rusu Georget másodosztályú hivatal-
főnökökké, Dee Emilian, Suboni Jovát
és Manciu Pált első osztályú osztályveze-
tökké, Jäger Ferdinand drt., Vulcan
Emil, Spatariu Josifot és Boroanca Traian
titkárt másodosztályú osztályveze-
tökké nevezte ki. A megyei igazgatóban
ezenkívül számos kisebbrangú tisztviselő
is részesült előléptetésben.

— Negyven ezer munkás sztrájkol a
bulgáriai dohánygyárakban. Bulgáriában
a dohánygyárak munkásai a múlt héten
munkabéremelést kértek. Mint-hogy a
dohánygyárak a követelést nem teljesítették
és az erre vonatkozó tárgyalások megszakadtak,
tegnap a bulgáriai dohánygyárakban
negyven ezer munkás sztrájkba lépett.

Kerthelyisége

(Autóklub. Regatta)

— Pünkösdi nagyvásár. Az ez évi
pünkösdi nagyvásárt városunkban május
28-án és 29-én tartják meg. A nagyvásár
— mint máskor is — állatvásárból,
valamint ipari cikkek vásárából áll.
Mint-hogy a vármegye területén semmi-
féle állatbetegség nincsen, a vásárra
mindennemű háziállat felhajtható. A
felhajtás május 28-án reggel kezdődik.
Az eladásra szánt állatok csak járattal
hozhatók a vásárra.

— Frateliai Református Nőszövetség
kedvező idő esetén május 24-én kirándulást
tervez a volt „Herkules”-féle téglagyár helyén
levő majorba, ahol délután tábort is-
tentszetelet és konferenciái jellegű eszmece-
ret fognak tartani. Indulás a VIII. utca 69.
sz. alatti imaházból lesz fél 11 órakor az
istentszetelet után.

— Vladescu Stefan ünneplése. Vla-
descu Stefan román újságíró kartársunk, aki
hosszu időn keresztül működött városunk-
ban, jelenleg pedig a bucaresti Viitorul
szerkesztője, néhány napi tartózkodásra
városunkba érkezett. Vladescu Stefan nemrég
a vidéki román hírlapírók szövetsége elnö-
kéül választotta meg és most ilyen minőségében
sorra látogatja a nagyobb városokat.
Az újságíróklubban tartott összejövetelen a
népszerű Vladescu Stefan számos felkösön-
tőben meleg ünneplésben részesítették. Egy-
másután szólaltak fel Popescu Romulus,
Serbescu Pompiliu, Ivanov George, a váro-
sunkban tartózkodó Totu Jon képviselő, a
Viitorul főszerkesztője, Mihailescu-Timis és
a kisebbségi újságírók részéről Sárkány Gábor
szervezeti elnök. Vladescu a felkösön-
tőkre ismert közvetlenségével válaszolt,
hangsúlyozta a kartársi összetartás szük-
ségességét, valamint a megértő egyetértést
a kisebbségi újságírókkal és azok szerveze-
tével.

— Vasúti munkások megnyilatkozása
a kisebbségi munkástársaik mellett. Clu-
jon a vasúti munkások szervezete nagy-
szabású gyűlést tartott. A különböző fel-
szólalók ecsetelték a vasúti munkások
mostoha anyagi sorsát és a munkabérek
csökkenését. Érdekes volt a gyűlésnek az
a része, amelyen a kisebbségi vasúti
munkások ügyével foglalkoztak. Balice
a n vasúti munkás ostromozta azt a poli-
tikát, amely különbséget tesz többségi és
kisebbségi vasúti munkások között.
Cristocea satumarei kiküldött a
nyelvvizsgák céltalanságát fejtegette és
a nyelvvizsga miatt elbocsátott vasúti
szakmunkások azonnali visszavételét kö-
vetelte. Utolsónak Szathmáry Lajos
szervezeti pénztáros szólalt fel és visszatu-
tasította azt a vádat, mintha a kisebbségi
munkások nem dolgoznának az áll-
lam érdekében.

ma, szerdán,
május 20-án
este ünnepélyesen megnyílik

— Református istentszetelet Detán. A
Detán és környékén szétszórtságban élő re-
formátusok számára 21-én, áldozócsütörtökön
délután 3 órakor Nits István frateliai
református lelkész istentszetelet tart az
evangelikus kápolnában.

— Kérvényezési hivatal a megyehá-
zán. A vármegyházán a kérvények és
beadványok átvételére külön hivatal lé-
tesült, amelynek élén Brasovan Fer-
dinand főtitkár áll. Ez a hivatal veszi
át a felektől a kérvényeket, beadványo-
kat, panaszokat és egyéb iratokat és in-
tézkedik, hogy azok a megfelelő ügyosz-
tályhoz kerüljenek. Ez a hivatal gondos-
kodik arról is, hogy a beterjesztett irat-
ok legkésőbb tizenöt nap alatt elintézés-
nyerjenek.

Patikák éjszakai szolgálata

Május 18-tól május 24-ig városunkban a
következő gyógyszerházak tartanak éjszakai
szolgálatot:

Az I. kerületben a Regele Ferdinand bule-
vardon levő Salvator-gyógyszertár.

A II. kerületben a Traian-téren levő Ki-
gyógyászterház.

A III. kerületben a Carol bulevardon levő
Szent Antal-gyógyszertár.

A IV. kerületben az I. C. Bratianu-utca-
ban levő Diana-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kőváry-Chioreanu
Iosif gyógyszerháza és Frateliai Panajoth
Ernö gyógyszerháza állandó éjszakai szol-
gálatot tart.

Művészet

Pogatschnigg Guidó szerzői hangve-
senye. A május hó 24-én délelőtt 11
órákor — és nem délután 5 órákor — a
zeneiskola hangversenytermében tar-
tandó hangverseny Brandeis József és
Goriantz Doró tanárok mutatják be
Pogatschnigg, hegedűre és gordonkára írt
legújabb szerzeményeit. A két kiváló művész
kitűnő előadásban juttatja érvényre
Pogatschnigg műveinek szépségeit, úgy,
hogy a hallgatóságnak alkalma lesz egy
órán át minden mesterkedéstől ment
puritán zenét élvezhetni. A nagy érdeklődés,
amely a hangverseny iránt megnyílvá-
nul, mutatja, hogy Timisoara zeneked-
velő közönsége szívesen hallgatja a le-
bilincselő, dallamgazdag zenét. Mérsé-
kelt áru jegyek Fenylő könyvkeres-
kedésében (Str. Alba Julia) válthatók.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Szerda, május 20-án.

Apollo mozi: A prágai diák.

Capitol mozi: Harc az olajmezőkért.

Select mozi: A prágai diák.

GIDALIS
Tango Band

Epilepsziában szenvedők!

Minden betegségre meg kell végre is a gyógyszert találni. Az Ön szenvedésének gyógymódja a „Donhide” szerben valósul meg, amely Önnek lehetővé teszi, hogy újból felvehesse régebbi foglalkozását anélkül, hogy a rohamok állandó megismétlésétől kellene félnie.

Ha a „Donhide” amerikai kezelési módszert alkalmazza, úgy aktivitása folytán újból hasznos tagja lesz az emberi társadalom-

nak és egyidejűleg visszanyeri fizikai és erkölcsi képességeiben való hitét, életkedvét, az élet, amely Önnek eddig elviselhetetlennek tűnt, ismét örömmel tölti el. A pszichizmus és erkölcsi levertség helyébe optimizmus és az élet szeretete lép.

„Donhide” kapható a vezérképviselőnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Cala Victoriei 124. Vidékre 200.— lei utánvétellel küldjük

Egy hónapi fogházra ítélte

a budapesti Kuria Kassák Lajos író

Kassák Lajos, ismert budapesti író Egy ember élete címen évek előtt megkezdte saját életének regényét, amelyből már eddig több kötet jelent meg. A budapesti ügyészség a múlt évben Kassák Lajos ellen az állam és a társadalom rendje elleni izgatás és nemzetgyalázás címen vádat emelt könyvének egyes részei miatt. Az ügyészség Kassák művének különösen azt a részét

kifogásolta, amely a magyar kommunizmus korszakával foglalkozik. A törvényt és az ítéletábra felmentő ítéletei után tegnap a kuria foglalkozott a Kassák elleni vádakkal. A kuria Kassák Lajost a nemzetgyalázás vádjára alól felmentette, ellenben az állam és a társadalom rendje ellen elkövetett izgatás vétségé miatt, egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

AUSZTRIA ÉS MAGYARORSZÁG

HABORU UTÁNI BARÁTSÁGA. Budapesten Ludwig Ede osztrák meghatalmazott miniszter előadást tartott Ausztria és Magyarország viszonyáról. Megállapította, hogy a két ország között a háboru utáni barátságot még Seipel kancellár alapozta meg, Dollfuss és Schuschnigg kancellárok pedig tovább haladtak a megkezdett uton. Ausztria és Magyarország barátságára ma igen erős és ez csak hasznára válhat Középeurópának. Végül hangsúlyozta, hogy a római paktumok példája mutatja, miként lehet egyes államok szuverenitásának megvédése mellett azok együttműködését biztosítani.

— Konfirmációt vizsga. A konfirmándus növendékek vizsgálója május hó 21-én, áldozósütörtökön délután 3 órakor lesz a református templomban. Az ünneplés fogadalmatétel és urvacsoravétel pedig május 24-én, vasárnap délelőtt lesz ugyancsak a templomban. Az egyház vezetősége felkéri a szülőköt és minden érdeklődőt, hogy egy a konfirmációt vizsgán, valamint az azt követő ünnepélyen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Hűvös idő. Tegnap borulás változott derüléssel és a délelőtti folyamán kisebb eső is volt. A hőmérséklet alakulását befolyásolta az északi légáramlás. Délelőtt kilenc órakor a hőmérő 17, délután négy órakor pedig 23 fok melegét mutatott. Estefelé erősebb szél és hűvösödés állott be és kilenc órakor ismét 17 fokra süllyedt a hőmérő. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt délkeleti és déli szél várható, néhány helyen, főleg nyugaton és északon zivatar lehetséges, a nappali hőmérséklet emelkedik, az éjszakai lehűlés csökken.

* Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. Előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

MEGKONTRAJTAK A BERLINI OLIMPIÁST. Egyes országokban agitáció folyik, hogy ne vegyenek részt a Berlinben ez évben tartandó olimpiászon. Franciaország még mindig nem döntött, hogy sportesportait elküldi-e Berlinbe. A Sarraut-kormány húzta a dolgot és most a végleges döntést a Brüsszeli Nemzetközösségi Tanácsban Katalónia kormánya máris elhatározta, hogy katalán sportosok nem mennek el Berlinbe. Barcelonában, Katalónia fővárosában, ellen olimpiást rendeznek, amelynek fővédnökségét Companys miniszterelnök vállalta magára. Ezt az ellenolimpiást még berlini olimpiászt előtt akarják megnyitni és hívják a világ összes népeit, hogy a gyerekek részt

Minden nő legnagyobb gondja, szépségének ápolása és megtartása.

A női szépség olyan kincs, amelynek megtartására minden nő a legjobb gondot fordítja és ezért a kozmetikai szerek egész légióját használja. De igen gyakran kell észrevennie, hogy a leggodosabb kendőzés mellett sem képes az arc bőrtisztaságát elérni. A pattanások arcbőrnek legtöbbször nem külső, hanem belső oka van: az emésztőszervek nem működnek rendszeresen, a belekben maradó élelmiszeranyagok rothadnak, erjednek, indulnak és megtámadják az arcbőrt. Ilyenkor csak a belek alapos megtisztítása segít: szedjen hashajtót. Nőknek a legmegfelelőbb hashajtó az ARTIN dragée, mert amellett hogy hatása biztos és enyhe, a kicsi szemcsék bevétele igen könnyű és kellemes. **HASZNÁLJON ARTIN DRAGÉET ÉS ARC-BŐRÉ TISZTA, PATTANASTÓL MENTES LESZ.**

Artin A DR. WANDER ÜZEMEK KÉSZÍTMÉNYE

— **Tolvajt fogadott házába.** A lujoji rendőrségen megjelent Solomon Radu ottani lakos és bejelentette, hogy Muclea Ion munkanélküli legény ellopott a lakásából négyezer leit és különböző ruhaneműt. Solomon Radu éjszakára szállást adott Mucleának, aki hálából összecsomagolta az értékesebb ruhákat és a házigazdája megtakarított pénzével együtt reggelre meglépett.

— **Öngyilkos főhadnagy.** Tragikus öngyilkosság történt a constantai kikötőben horgonyzó Regele Ferdinand torpedóromboló fedélzetén. Simionescu főhadnagy a reggeli órákban a hajó egyik helyiségében karabéllyal fobelötte magát és meghalt. A fiatal tiszt szép katonai karrier előtt állt és bajtársai nem tudják megmagyarázni, hogy mi késztette végtetes tetterre. Az öngyilkos főhadnagy számos levelet hagyott hátra, amelyeket feleségeinek címzett és amelyekben valószínűleg megindokolja öngyilkosságát.

TIBOR ERNŐ KÉPKIALLITÁSA. Tibor Ernő, a kiváló erdélyi festőművész, aki négy év előtt rendezett utóljára képkiallítást Timisoarán, művészi termelésének legújabb eredményét most mutatja be városunkban. Tibor Ernő képkiallítása ma, szerdán délben nyílik meg a Ferdinand szálló földszinti helyiségében és a kiállítás elé a művészetet megbecsülő közönség körében élénk érdeklődéssel tekintenek. A kitűnő festőművész nagyszámu képet állít ki, amelyek művészetének fejlődését és sokoldalúságát fogják igazolni.

— **Elmaradnak a franciaországi nagy hadgyakorlatok.** Párisi jelentés szerint az idén augusztus elejére tervezett kelet-franciaországi hadgyakorlatok, amelyeket a Vögézekben akartak megtartani, elmaradnak. Az ok az, hogy a francia hadvezetőség a hadgyakorlatok megtartására nem rendelkezik kellő számu csapatokkal. Ugyanis a németeknek a rajnai övezetben való katonai megjelenése következtében a franciák óriási számu katonaságot helyeztek el a határmenti erődítményekben és helyőrségekben. Ezt a katonaságot nem akarják egyelőre onnan visszavonni. De különben is a hadgyakorlatok céljaira előirányzott összegeket elköltötték a csapatoknak az erődökre való elszállítására.

MUSSOLINI LEHÜTÖTTE STARHEMBERG AMBICSIÓIT. Starhemberg herceg, volt osztrák alkancellár, mint ismeretes, Rómában járt, ahol kihallgatáson jelent meg Mussolininál. Starhemberg ezen alkalommal tanácsot kért Mussolinótól, hogy a legújabb ausztriai események után mit tegyen. Mussolini állítólag azt válaszolta, bizonny mindent az időre, amely elvégzi a maga dolgát. Ezen alkalommal Mussolini rámutatott arra is, hogy egy esetleges belső harc veszélyeztetni Ausztria függetlenségét és a Heimwehr fennmaradását. Mussolini szavai mély benyomást tettek Starhemberg hercegre és kísérőjére. Ezek után Ausztriában egyelőre nem kell belső benyomástól tartani.

LESZAVAZTÁK AZ ANGOL KORMÁNYT. Az angol parlamentben olyan esemény történt, amelyre Angliában nagyon ritkán van példa. A Baldwin-kormányt az alsóház éjszakai ülésén a bányatörvény reformjának tárgyalásakor leszavazták. Már az ülés kezdetén is erős volt a hangulat a kormány ellen. Baldwin úgy akarta a helyzetet megmenteni, hogy több módosító indítványt tett, azonban a többség ennek ellenére is a kormány ellen szavazott. A kormány leszavazása, valamint különböző más politikai események következtében Baldwin helyzete megrendült. Bizonyos, hogy ennek legközelebb már komoly következményekkel mutakoznak.

— **Meghalt a pápa unokafivére.** Rómában tegnap meghalt Monsignore Rodolfo Ratti biboros, a pápa unokatestvére.

— **A légügyi egyezmény kibővítése.** Az angol kormány felhívta a lengyel kormányt, hogy csatlakozzék a francia-angol-amerikai légügyi egyezményhez. Lengyelország megbizta londoni nagykövétét, hogy etekintetben megkezdje a tárgyalásokat.

* **Magyar nap Tormac.** Tormac bányásági közönség magyarsága június 1-én, pünkösd második ünnepén nagyszámu magyar napot rendez. Ez alkalommal a Magyar Párt bányási tagozatának vezetősége Jakabffy Elemér dr. elnök vezetésével nagyobb küldöttséggel utazik Tormacra. Délelőtt féltkor a református templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen Orth Imre lelkes imádkozik, Nemes Elemér esperes igét hirdet. Az istentiszteleten közreműködik a tormaci református dalárda. Délelőtt tizenegy órakor nagyszámu négyülés következik, amelyen Jakabffy Elemér dr. bányási magyar pártelnök, Gyulay János dr. alelnök, valamint a bányási vezetőség több más tagja is felszólal. Délben egy órakor az iskolaudvaron felállított sátor alatt nagy társas ebéd lesz. Délután három órakor a bányási falusi ifjúság részére nagyszámu lövészverseny rendeznek. Ennek vezetői Dadányi György, Cristea Laurian, Koppány Rezső, K. Szabó István és G. Tóth János. Körülbelül hatvan leányi díj kerül kiosztásra. Délután féltkor előbb futballmeccset, utána ökölvívőversenyt tartanak. Este féltkor következik a bányási magyar dalárdák előadása. A tormaci magyar napot társas vacsora és reggeli tartó tánc fejezi be.

Sport

— **Hogy tetszett a tegnapi boxmérkőzés?**

— **Boxmérkőzés? Haha! hagyjon röhögni egy nagyot...** Hahaha... Ha én ilyen szabálytalanul verkednék odahaza a feleségemmel, kicsufolnának a gyerekem...

Olasz vicc

— **Mondd papa, miért mondjuk „la radio” miért nőnemű a rádió?**

— **Mert mindig ő beszél...**

Gyerekek

A kis Józsika látja, mikor egy ember egy nehéz ingórárt cipel az utcán. Oda megy.

— **Bácsi kérem, ma már nem járnak ilyen órával, minden rendes embernek karórája van...**

Sport

Románia idei kard- és törvívó bajnokságain a timisoarai vívók szép helyezéseket értek el

Nyugalomba vonuló vasuti főtisztviselő. Várallyai János dr., a bányászati kerületi vasutigazgatóság főtisztviselője és ügyésze, harminckét évi szolgálat után nyugalomba vonul. Várallyai János dr. mintaképe volt mindenkor a csendben, de annál nagyobb szorgalommal dolgozó köztisztviselőnek. Mint a helybeli református egyház világi tanácsbírája is sok érdemet szerzett.

Konfirmáció Fratelián. Május 21-én, áldozcsütörtökön a délelőtt 10 órakor kezdődő istentisztelet keretében lesz a református imaházban a konfirmáció ünnepély, aminek az idén külön érdekességet kölcsönöz az, hogy a konfirmándusok a felnőttek sorából kerülnek ki.

Asszonyok a világparlament kulisszái mögött. A Genfben székelő nemzetközi nőszövetség az egész világon nagy mozgalmat kezdeményezett a béke érdekében. A szövetség a különböző országokban előadásokat rendez, amelyek megvilágítják a nők szerepét a világbéke megmentése érdekében. A nők nemzetközi szövetségének vezetősége az Erdélyben és a Bánságban tervbe vett magyar nyelvű előadások tartására Seidner Imre bucaresti újságíró kérte fel, aki hosszú éveken keresztül dolgozott Genfben, ahol alkalma volt megismerni mindazokat az államférfiakat, akik a világ sorsát intézik. A timisoarai előadást Seidner Imre május 29-én, a jövő hét péntekjén este kilenc órakor tartja meg a Lloyd-társulat termében.

Gyomor- és bélzavaroknál, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Az orvosok ajánlják.

Szőlőkaróval agyonvágta apását. Az aradmegyei Siria községben véres dráma játszódott le. A község határában a szőlőhegyen dolgozott rokonaival Nistor Nicolae hatvannyolc éves községbeli gazdálkodó, akit veszekedő természetű embernek ismertek. Évek előtt a feleségét olyan súlyosan bántalmazta, hogy az behalt sérüléseibe. Nistor akkoriban elítélték és bűntetését le is ülte. A börtönben töltött évek nem változtatták meg és most is állandóan harcban élt gyermekeivel. Munka közben összeszólalkozott vejejével, Faur Joan gazdával, akit követel fejbe akart sujtani. Faur erre kiragadott a földből egy szőlőkarót és azzal Nistor fejére vágott. Az öreg gazda vértől boritva összeesett és meghalt. Faurt a csendőrök őrizetbe vették.

Lelki kényszer hatása alatt — nőket gyilkolt. A csehszlovákiai Raunitz városban letartóztattak egy Stefanik nevű huszonnégy esztendő fiatal embert, aki két nőt meggyilkolt, két másikat pedig súlyosan megsebesített. Elmondotta, hogy a gyilkosságokat lelki kényszer hatása alatt követte el. Kerékpáron járta be a vidéket és ha egyedül járó nővel találkozott, arra rálőtt. A két meggyilkolt nőt feldarabolta és elásta.

A cigányasszony veszedelmes orvossága. Nagybecskerekben az egyik moziban egy jól öltözött fiatal leány előadás közben hirtelen felugrott helyéről, dühöngeni kezdett és sikoltozott. A mellette ülők csak nagynehezen tudták lefogni. A mentők kórházba szállították. Kiderült, hogy a leány Nagy Katica, egy jómódu nagybecskereki borbély leánya. Nagy fáradtság után sikerült magához téríteni. Elmondotta, hogy a parkban megismerkedett egy cigányasszonnyal, akinek elpanaszolta, hogy állandóan rosszkedvű, és lelkiileg lehangozott. A cigányasszony azt ígérte, hogy másnapra száz dinárért orvosságot hoz neki, amelyről állandóan vidám lesz. Az orvosságot bevette és a moziban attól lett rosszul. Amikor mindent elmondotta, ismét teljes bódulatba esett és még a szülőt sem ismerte föl. A jelek után ítélve a cigányasszony, akit a rendőrség keres, a leánynak beléndekpórt adott.

A fővárosban kerültek eldöntésre Románia idei kard- és törvívó bajnokságai, amelyen városunk vívói is résztvettek. A helybeli vívók jól szerepeltek és a nagy mezőnyben kitűnő helyezéseket értek el. Románia ezévi kardvívó bajnoka Marinescu (Bucuresti) lett hét győzelemmel. 2. Szántay (Oradea), 3. Mezey Gyula (Cluj), 4. Burlacu főhadnagy (Timisoara CFR), 5. Kökössy (Cluj), 6. De Dolecsko (Bucuresti), 7. Szatmáry (Bucuresti), 8. Erős László (Cluj), 9. Pre-

Felfrissítik

a nemzeti válogatottat

A fővárosból jelentik, hogy a futballszövetség a nemzeti válogatott futballcsapat halvesorát Kotormányival és Barátkival kívánja felfrissíteni. A tervek szerint Barátki, a Crisana kitűnő játékosa, Vintila helyét foglalná el, míg Kotormányi a középfedezet Eisenbeisert váltaná le. Kotormányit táviratilag hívták a fővárosba és holnap már részt vesz a válogatott csapat tréningmunkájában, amelyet a Sportul Studentesc csapata ellen játszanak le.

Az északi tornaliga

bánsági alkerületének megalakulása

Clujon megalakult az országos tornászövetség északi ligája. Az újonnan megalakult liga vezetősége kerületekre osztotta fel Erdélyt és a Bánságot és elrendelte az egyes kerületek alkerületeinek megalakítását. Városunk és a Bánság tornakerületének megalakítására a helybeli Kadima sportegylet kapott utasítást. A Kadima vezetősége kéri a timisoarai és körzetébe tartozó összes

descu hadnagy (Timisoara CFR). A timisoarai versenyzők végig jól álltak meg helyüket. A kardvívóversenyen tizenöt induló volt. Nagyszerűen vívott Szántay, aki Marinescut fölényesen verte. A törvívó bajnokság küzdelmein tizenegy vívó vett részt. A bajnokságot Marinescu (Bucuresti) szerezte meg öt győzelemmel. 2. Galimir (Bucuresti), 3. Pellegrini J. (Timisoara CFR), 4. Rados (Cluj), 5. Pacher (Satumare), 6. Duvaz Mircea (Bucuresti).

bánsági sportegyleteket, amelyeknek tornaszakosztálya van, hogy vasárnap, május 24-én délelőtt tizenegy órára küldjék megbízottaikat a Palace-kávéház különtermében tartandó értekezletre. Az északi tornaliga bánsági alkerületének megalakulása és vezetőségének megválasztása szerepel az értekezlet napirendjén.

Magyar uszók

új rekordjai

A magyar uszók és vízipólók legutóbb újból Barcelonában versenyeztek. Ezen alkalommal három számban is új magyar rekordok születtek. Csik a száz méteres mellúszásban 1 p. 11.8 mp. idővel állított fel jó rekordot, Gróf a négyszáz méteres gyorsúszásban érte el 4 p. 55.3 mp. idejű új rekordját. Ebben a versenyszámban Lengyel a második helyre került. Lengyel azonban fáradt volt, mert előzőleg a kétszáz méteres hátúszásban állított fel 2 p. 39.6 mp-el új rekordot. Lengyel a kétszáz méteres hátúszásban legyőzte a spanyol Martint, akitől a négyszáz méteres hátúszó versenyen kikapott.

Közgazdaság

Nehézségek mutatkoznak a textilgyárakra kivetett fogyasztási adó pauszösszegének megfizetése körül

A belföldi textilipar készítményeire kivetett fogyasztási adók körül nehézségek támadtak. A gyárak ugyanis elhatározták, hogy az üzemek ellenőrzésének elkerülése céljából egységes összegben fizetik a fogyasztási adót. Most azonban azt követeli az állam, hogy az évente követelt 160 millió lei adó megfizetésére a gyárak kölcsönös garanciát vállaljanak. Mivel azonban a textilgyárak között olyanok is vannak, amelyeknek hitelképessége gyengébb, a tex-

A MALMOK FELEMLT FOGYASZTÁSI ADÓJA. A felsőtorontali malmok városunkban értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a huszonöt banis fogyasztási adó helyett a miniszterium által kivetett újabb egységes összeg fizetése ellen tiltakozást jelentenek be. Eddig a malmok a hengerek hossza szerint négyezer leit fizettek, de az új rendszer szerint a pauszösszeg ennek a tizszeresét fogja kitenni. Az újabb egységes összeget ugyanis a malmok teljesítőképessége és az órlés középarányosa alap-

ján számítják ki. A Recas környéki malmok már előbb tartottak értekezletet és azon szintén az új pauszösszeg ellen foglaltak állást. A többkiadásnak a gazdáknak való áthárítása érdekében a vámórlés tételét hat százalékkal emelték és az Recas környékén 16 százalékot, Felsőtorontálban pedig 20—22 százalékot tesz ki. Vasárnap délelőtt tíz órakor a Lloyd-palotában tartja meg a malomszövetség ezévi közgyűlését, amelyen ezt a problémát behatóan megvitatják.

Lakását modernné varázsolhatja ha terveim alapján régi butorait átalakítom

Terveket díjmentesen készítek. Ajánlatom nagy megtakarítást jelent Kárpitos-munkákat vállalok. A raktáron levő hálók, ebédlők stb. butorok önköltségi áron eladó.

SPIRA műbutor-asztalosüzem
Timisoara I., Bulev. Regele Ferdinand I.
(Bejárat az Ady utcában)

A második negyedévi behozatali engedélyek. A kereskedelmi miniszterium és a Nemzeti Bank között folyamatban vannak a tárgyalások a folyó év második negyedére szóló devizarendelkezés összeg megállapítására, amelyet az áprilisi, májusi és júniusi árubehozatali kifizetéséhez használnak fel. A tárgyalások befejezése után megkezdik a negyedévi behozatali engedélyek kiadását. A jegybank kormányzója Svájból a napokban érkezik haza és véglegesen dönt a tárgyalások ügyében, tehát a hét végén megkezdődik a behozatali engedélyek kiállítása és ezek alapján megindul a külföldi nyersanyagok és készárúk behozatala.

Nagy az érdeklődés a lipcei mintavásár iránt. Ebben az esztendőben fokozott érdeklődés nyilvánul meg az augusztus 30 és szeptember 3. napjai között megrendezendő lipcei nemzetközi mintavásár iránt. A vásáron kiállító kereskedők és gyárosok részéről egyre-másra érkeznek a jelentkezések és azzal számolnak, hogy a lipcei mintavásárban ebben az esztendőben 5200 kiállítója lesz. A nagy érdeklődés arra vezethető vissza, hogy a vásár ideje összeesik a berlini olimpiai játékokkal, ami módot nyújt a kiállítóknak, hogy készítményeiket és áruikat a világ összes nemzetével megismertessék.

Barátságos a buzapiac. A bánsági gabonapiacra az irányzat barátságosabbra fordult és a kínálat gyengülése folytán az árak megszilárdultak. A kereslet is erősödött és ezzel az üzleti forgalom megélnéül. A piaci árak a következők: bánsági buza 340, torontáli buza 350, tengeri 270, zab 320, takarmányárpa 290, korpa 265, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 700, nagymalmi liszt 730, tökmag 680, muharmag 450 és lucerna szénalisz 240, bánsági repce 490 és káposzta repce 530 lei száz kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 11.25—11.35, svájci frank 55.50—56, belgas 28—30, dollár 160—165, angol font 865—870, olasz lira 11—11.50, német márka 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 33—34, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.20—3.50, török font 120—125, Napoleón arany 1170—1175, arany font 1470—1475.

HIRDESSZEN

A DELI HIRLAPBAN

Ingyen

Korunk legaktuálisabb, nélkülözhetetlen könyve

A MA VILÁGKÉPE

mert megbítható képet és útbalgázítást ad napjaink soradöntő kérdéseiről, mint

- A NILUS-FORRÁSOK
- ABESSZÍNIA
- A JAPÁN IMPERIALIZMUS
- A RÁKKUTATÁS ÚJ EREDMÉNYEI
- A HADITECHNIKA ÚJ LEHETŐSÉGEI
- A MODERN FIZIKA PROBLÉMÁI

- AZ IDŐJÓSLÁS
- A TELEVÍZIO LEHETŐSÉGEI
- A HOLNAP LEGI FORGALMA
- INDIA ÉS AZ ANGOL BIRODALOM
- AZ ALLATOK INTELLIGENCIÁJA
- A FAJBIOLÓGIA STB. STB.

AZ ÚJ LEXIKON szerkesztősége, hogy az általános művelődést szolgálja

INGYEN és költségmentesen megküldi
ezt a kb. 150 oldalas, kézagpótló munkát, az alábbi szelvény beküldésére.

VIDOR MANÓ könyvkereskedő r. t.
Budaörs, Regule Ferdinand No. 2
A VILÁGKÉPE-DET ingyen és költségmentesen kérek egy úsztelepítványt.
Ez az aláírásom semmire sem köteles.

Rádío

Szerda, május 20. Bucuresți. Délután 6.15: Hanglemezek. 7.15: Különböző népek dalai. 9.30: Hangverseny. 10.5: Kozen Margit ének. 10.45: Zenekari hangverseny. 12: Zenekari hangverseny. Budapest. 7.45: Torna. 11.20: A modern női lélek válsága. Zalai-Fodor Gyula felolvasása. 11.45: Csuz és köztvény. Torday Árpád dr. előadása. 1.05: Rádiószalonzenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Cigánymuzsika. 3.40: Hírek. 5.15: Kazáry Károly felolvasása. 5.45: Hírek. 6: Énekari hangverseny. 6.45: Kerecsényi Dezső dr. előadása. 7.15: Hangverseny. 7.50: A 400 éves genfi köztársaság. Révész Imre dr. előadása. 8.20: Hanglemezek. 8.40: Kültügyi negyedóra. 9.10: A berlini filharmonikusok

hangversenye. 10.15: Hírek. 11.20: A 24 tagú kis cigánygyerek zenekar muzsikál. 12.10: Jazz. 1.05: Hírek. Budapest II. Este 7.15: Olasz nyelvoktatás. 9.30: A 100 éves vasuti törvények megszületése. Halmos István dr. előadása. 10: Hírek. 10.25: Jazz. Bécs. Délután 5.25: Szórakoztató hanglemezek. 6.25: Dalok és áriák. 8.30: Zenekari hangverseny. 10: Ünnepi hangverseny. Bérgy. Délután 6.45: Rádiózenekar. 8.50: Hanglemezek. 11: Hangverseny. Berlin. Este 8: Szórakoztató hanglemezek. 9.45: Vigopera. Lipcse. Este 9.45: Dalok és indulók. Milánó. Este 9.35: Szimfonikus hangverseny. München. Este 8: Vidám nanglemezek. 9.45: Operaelőadás. 11.30: Hangverseny. 11.50: Táncczene. Prága. Délután 6.55: Hanglemezek. 11.15: Hanglemezek. Róma. Este 8: Hanglemezek. 11: Zongorahangverseny, majd táncczene. Strassburg. Este 10:

Hangverseny. Varsó. Este 7: Dalok. 9: Könnyű hanglemezek. 10: Chopin-művek. Csütörtök, május 21. Bucuresți. Délután 6: Zenekari hangverseny. 8.10: Dalok. 9.15: Szimfonikus hangverseny. 10: Táncczene. 11: Hanglemezek. Budapest: 10.15: Hírek. 10.40: Közvetítés Mária Remetéről. 11: Katolikus istentisztelet. 12.15: Görögkatolikus istentisztelet. 1.30: Zenekari hangverseny. 3: Hanglemezek. 4.30: Thury Mária mesél. 4.40: Rádiószalonzenekar. 6: Hogyan vehetik igénybe a gazdák a növényvédelmi intézmények támogatását. Ifj. Talydy Kálmán előadása. 6.30: Cigánymuzsika. 7.20: Éber Antal dr. előadása. 7.50: Melles Magyar Vonósnégyes. 8.30: A tékozló című szimfonia előadása. 10.50: Hírek. 11.10: Szalonzene. 12: Cigánymuzsika. 1.5: Hírek. Budapest II. Délután 6: Cigánymuzsika. 6.30: Az újabb olasz zeneművészet. Fábian

dr. előadása. 7.50: Kipling, az ember. Kun Ernő dr. előadása. 8.30: Hanglemezek. 9.30: Hírek. Bécs. Délután 6.40: Hanglemezek. 8.45: Vidám zenés óra. 10: Szomorujáték. 11.20: Hírek. grád. Este 8.50: Hanglemezek. 9: Zongorahangverseny. 10: Népdalok. 12: Vendéglátó zenekari hangverseny. Berlin. Este 8: Hanglemezek. 9: Zenekari hangverseny. 11.30: Táncczene. Lics. Este 8.30: Hegedűhangverseny. 9.10: Vidám est. 11.20: Hangverseny. 12.10: Táncczene. Milánó: Este 8.45: Vegyes zene. München. Este 9: Hangverseny. 11.30: Táncczene. Pécs. Este 7.10: Hangverseny. 8.05: Zenekari hangverseny. 9: Operaelőadás. 11.30: Tarka zenés-est. Róma. Este 8.25: Hanglemezek. Strassburg. Este 8.15: Eggerth Márta lemezei. Varsó. Este 7.10: Orgonahangverseny. 10.35: Dalok. 11.15: Vonósnégyes. 11.50: Táncczene.

Apróhirdetések

Francia nyelvoktatás

legmodernebb, könnyen elsajátítható módszer szerint, kezdők és haladók részére. Cim: Jachan-könyvkereskedés, I. kerület, Bánáti Bankegyesület-palotában. (2046)

Alkalmazás

Szobaleány

jó bizonyítványokkal, azonnal felvétetik. IV., Str. Mircea Voda 3. (4266)

Vadás

Magános ur

volt vármegyei tisztviselő, állandó éves lakó, pontos fizető, különbejáratú butorozott szék szobát keres július 1-től, inkább külvárosban, családi háznál. Cimeket a kiadóba kér. (2087)

Állás keres

Kezdő irodakísaszonny

ki a három nyelvet bírja, állást keres. Cimeket „Pontos” jellegre a kiadóba kérek. (2544)

Lapszakmában

teljes képzettséggel, egy az adminisztráció vezetésében, mint a lappropaganda irányításában, valamint akvizíciós munkákban közismert és országosan bevezetett egyén, állást keres. Szives értesítést levélben továbbít Bucher Zsigmond, Timisoara IV., Sr. Bolintianu 6. (4253)

Adás-vétel

Gyermekkerékpár

3/4-es nagyság, legjobb állapotban levő, kereketek. Timisoara III., Cipr. Porumbescu 6, jobbra az udvarban. (4272)

Nagy telekkel

műhelynek alkalmas házat megvételre keresek, bankadósággal 100.000 leit előre kifizetnék, lehetőleg a III. és IV. ker. piac közelében. Egy-egy Chevrolet original csukott autó eladó. Cim a kiadóban. (4273)

Háztelek

200 négyzetöl eladó. III., Str. Canicul Moldovan 5, ajtó 2, a 6-os mentén, Piata Crucii. (4275)

Eladó

2 villatelep a Vadászérdő-uton, közvetlenül az erdő mellett. Stöhr-vendéglő, Alea Sofia Imbroane. (522)

Modern háló

használt, de jókarban levő megvételre keresek. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (4277)

Hütlönlele

Elveszett

aranyláncarkató medailonnal a városi kerékpártól a parkig terjedő uton. Megtalálóját kérjük a kiadóban leadni. (4274)

Hölgyek figyelmébe!

Harisnyaszemek felszedését pontosan és olcsón vállalom. II., Str. Tigrului 18.

Timisoara egyedülálló és legszebb kirándulólhelye a

Vadászérdő

Állandóan meleg és hideg konyha. Az uri társadalom találkozó helye. Számos látogatást kér. Stöhr János, vendéglős, Vadászérdő

Ormosék bálóznak

Kis regény

Írta: S. KOVÁCS FERENC

6

A kifutólány kopog az ajtón. Meg sem várja, amíg benn szólnak s már ott is áll és kérdő szemekkel néz rá. De mindez nem zavarja meg, nem törődik a lánnyal és csak tovább nézi magát, gyönyörködik a csodában, amelyet ő saját maga varázsoljt saját magának.

— Ó nagyságos asszony, kérem, — mondja — sietnem kell... Ezek a szavak úgy hatnak rá, mintha valakit egy édes narkózisból rángatnának vissza a valóba, a mindennapba.

— Nem, — gondolja — nem vetem le... illetve nem vetem még le, de a lánynak már vissza kellene menni... Szegény, miatta fog szidást kapni. Mindegy, most nincs az a hatalom, amely tőle ezt az örömet, ezt a kis bódulatot elvehetné...

— Elhoztad a számlát? — kérdi, de nem tudja, hogy miért kérdezte... És egy hatalmas megfoghatatlan vágy kerekedik benne felül, amely arra ösztökéli, arra biztatja, hogy nem elég, hogy ő látta magát ilyen gyönyörűen, ilyen csodásan, hogy ezt okvetlenül másoknak is látni kellene, sőt látni is kell. Igen, a férjének, ki azt hiszi róla talán, hogy már öreg s ki tudja, talán a bálon másoknak is udvarol, akiket szépeknek tart, szebbeknek, mint ő. És a gyerekeknek, akik minden lelkiismeretfurdalás nélkül belementek abba, hogy a mama itthonmarad. A mama nem bálózik.

Meg akarta magát mutatni ezeknek a legközelebb állóknak, de meg akarta mutatni magát még egyszer mindenkinek, az egész világnak, az egész bálnak. Azt akarta, hogy egyszer még csodálják, egyszer még róla beszéljenek, egyszer még... úgy mint régen azokon a megyebálakon... És most úgy érezte, hogy valami nagyra lenne képes...

— Elhoztad a számlát? — kérdi még egyszer és most már tudja, mit akar tenni. Meg akarja venni ezt a ruhát. Mibe kerülhet? A lány átnyújtja a számlát,

belenéz, de a szemei tágranyílnak és szája is majdnem nyitva marad. Ejnye, ejnye, erre aztán igazán nem számított. Négy száz pengő áll a számlán. Ő talán negyven pengőt gondolt, de négy százat igazán nem... Azt még talán ki is tudta volna fizetni, de így...

Mindegy, gondolja, minden mindegy, mert ő bizony ezt a ruhát most már semmi esetre sem veti le. Nincs az a pénz, amiért... A szeme káprázik, a feje szédül, úgy érzi, hogy körbe forog vele a világ, már nem tudja, mit beszél, nem tudja, mit tesz, csak azt az óriási vágyat érzi magában, hogy tetszeni akar, okvetlenül tetszeni. Az éretnak, a gyerekeinek, az embereknek, a bálnak, mindenkinek...

Odalép a szekrényhez, kinyitja, a pénztárca már a kezében van. Kiveszi belőle a pénzt, az egész pénzt, ami a pénztárcában van. Számolatlanul tudja, hetvenöt pengő. Ennyiből kellett volna kijönni ebben a hónapban ultimóig. Fogja a pénzt, tele van vele az egész marka és hirtelen odanyújtja a lánynak...

— Nesze, — mondja — nesze és a többiért küldjétek el holnap reggel, most... a most nincs apróm. A számlát is hozd holnap reggel.

A lány összehajtja a pénzt és indul, szépen beszukja maga mögött az ajtót. Egyedül, egészen egyedül van most a szobában. Kezében ott van az üres pénztárca, összehajtja és lassu, elnyuló mozdulattal visszateszi a szekrénybe. Aztán egyetlen ugrással, egyetlen macskaszzerű mozdulattal ott terem ismét a lány szekrényénél és egy kabátot vesz ki belőle, felveszi... Egyetlen pillanatig sem gondol a holnapra, nem törődik már azzal, hogy miből fogja holnap kifizetni a még hátralevő háromszázegyházyat... Nem törődik semmivel, csak megy, megy előre, leoltja a lámpákat a lakásban és indul ki az ajtón, még csak rákattintja a zárat.

III.

A Vigadóbál az idej bálak közül a legelegánsabb és legszebb. Ezen az estén igazán ott van mindenki, aki Budapest társadalmi életében számít, de ott vannak azok is, akiknek ez a bál jelentette a jövőbe vetett hitük és reményük legalkalmasabb s legcélszerűbb ugródeszkáját. Férjhezkeszülő lányok, nőülendő fiatal-

emberek, jópartikra leső hozományvadászok, arisztokraták, diplomás és nem diplomás, álláshalmozó és állásnélküli ifjak és közöttük Ormos, az idősebb és ifjabb Ormos és Mara.

Mara volt a családban a legmértöbb erre a célra. Ő táncolni jött ide és... És semmivel sem különb tervvel, mint annyi sok más lány. Semmivel sem különb reszketéssel, semmivel sem különb bizonytalansággal, de egyetlen egy céllal, mindenáron férjhezmenni. Mennyi raffineria, mennyi ügyesség kell ahhoz, végre szólásra birni a mai fiatalembereket. Egész kis haditerv, egész kis előre felépített offenzíva kell egy-egy ilyen sarokbaszorításhoz, amelynek jobbra, vagy balra dőlő eredményét aztán lélegzetviasszafojtva kell várni. És Mara ezt a mai bálát találta a legjobb alkalomnak erre a sarokbaszorításra.

Az offenzíva már abban a pillanatban kezdődött, amikor Imre először felkérte... Jókedvűen tette a kezét a vállára az első csárdásnál. Melegen, mélyen a szemébe nézett. Aztán következett a tangó. A tangónál kissé jobban hozzásimult. Tulajdonképpen mindez csak előjáték volt a nagy harcra, a nagy útközetre amelyet Mara ma estére tartogatott.

Végre meg kell mondania az utolsó terminust, nem halogathatják tovább, az összes ismerősök már nevetnek és legyintenek... Eh, ugysem lesz ebből semmi, ha már ilyen hosszú ideig tart... És valami igazuk bizonyára van, ezt Mara maga is érzi és titokban fél tőle, csak még nem meri bevallani. Furcsa és idegesítő, hogy Imre ennyire halogatja a dolgot. Egyszer ettől teszi függővé, másszor meg valami más okot talál. És mindez azóta van, amióta Mara először fenn volt nála, a lakásban. Azelőtt majd megőrült érte, még neki kellett csittítani, türelemre inteni. És most, mintha elválták volna az egészet.

Mielőtt felment hozzá, égre-földre esküdözött, hogy a nagybácsija, a befolyásos képviselő, már mindent elintézett, másnap már meg is tudja, hogy mikor kerül be a várososh és ha benn lesz, az első dolguk lesz megesküdni...

(Folyt. köv.)

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgógépén, Timisoara I., Piața Tepeș Voda 2.